

MÔJ DOMOV

„MÔJ DOMOV“, Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany
P. O. Hviezdoslava 66, 955 01 Topoľčany

Príbeh z Domova na pol ceste **KAM ÍŠŤ?**

Topoľčany 15. jún 2013

Vypracovala:
Ing. Viera Bútorová

*„Sú osoby, ktoré k nám hovoria bez toho aby sme ich počúvali.
Sú osoby, ktoré nám ublížia bez toho aby zanechali jazvu.
Ale sú osoby, ktoré sa jednoducho v našom živote objavia
a poznamenajú nás na celý život“
(Cecília Meireles)*

Tibor nikdy nepoznal čo to je žiť v klasickej rodine. Z pôrodnice išiel do dojčenského ústavu, z dojčenského ústavu do detského domova. Ako rásťol uvedomoval si, že väčšina detí žije inak ako on, s mamou, otcom, súrodencami ale nemal pocit, že je to nejaký vážny problém. Nemal ho preto, že v detskom domove mal svoju mamu – za mamu si vybral tetu kuchárku a teta kuchárka si vybrala jeho. Tiež mal okolo seba kopec ľudí, s ktorými si rozumel, ktorých mal rád. To bola jeho rodina.

Keď bol žiakom 7. triedy dostali novú vychovávateľku. Tá usúdila, že Tibor patrí do špeciálnej triedy. Psychológ verdikt potvrdil, a tak 8. a 9. ročník vychodil Tibor už ako žiak špeciálnej triedy. Aj výučný list má na špeciálnej škole. V odbore kuchár. Tak ako jeho mama – teta kuchárka.

Keď mal 16 rokov jeho terajší domov zrušili a presťahovali ho do iného detského domova. Zvykal si len ťažko. Nádejou mu bolo, že iba na dva roky – do osemnástky. A tak, keď ukončil učňovku musel z domova odísť. A tu prichádza problém – ale nielen jeho, ale problém všetkých detí z detských domovov na Slovensku. Kam ísť?

Pani vychovávateľka mu pomohla nájsť ubytovanie v inom kraji. Tu však bolo treba platiť nájomné, stravu a ďalšie výdavky. Hoci mal výučný list v rukách, o robote ani chýru ani slychu. Problém nájsť si prácu na Slovensku dnes majú všetci. On ako róm to mal ešte ťažšie. Nebol nikto kto by mu nejako pomohol. Nevedel si dobre rozdeliť peniaze. Cítil sa celkom sám. Všetky jeho úspory rýchlo odchádzali z účtu, až nemal za čo zaplatiť ubytovanie na ďalší mesiac. A tak musel ubytovňu opustiť.

A opäť ten istý problém. Kam ísť? Povedal si, že skúsi ísť domov, na miesto, kde nikdy nebýval. Ani jeho vlastní rodičia tam nebývali, len nejaký strýko s rodinou. Myslel si, že vie čo ho čaká. Ale mýlil sa. „Zmieriť sa s tým, že nemám vlastnú posteľ je strašné ale s tým, že sa nemôžem umyť, že v decembri spím v prehnitom dome takmer bez strechy, kde nie je kúrenie a elektrina, že nemáte niekedy celé dni čo jesť, to je pocit, ktorý neviem ani opísať.“ Snažil sa prispôbiť a pokúšal sa naučiť zžiť sa so svojim osudom. Nútili ho však robiť aj také veci, ktoré nedokázal. Začal protestovať. A vtedy sa pridružili ku všetkým tým problémom aj fyzické útoky. Zostával zúfalý a bezradný. Aby toho nebolo málo začali si na

jeho občiansky preukaz požičiavať peniaze. Ak čo len trochu zaprotestoval bitka ho neminula. Dobili ho palicou a nechali na zemi.

Starý bicykel, na ktorom občas chodil, využíval aj na výlety do blízkeho mesta. Jedného dňa sa stretol so svojim kamarátom, s ktorým vyrastal v detskom domove. Stretol svojho drahého kamaráta Maja. „To bolo moje vykúpenie!“ Vďaka Majovi sa dostal do Zariadenia sociálnych služieb Môj domov v Topolčanoch, kde mu poskytlí bývanie. Tibor s Majom bývajú v zariadení spolu, v malom jednoizbovom byte. Byt si sami upravili, vymaľovali a zariadili podľa svojich predstáv. „Zrazu mi nebolo zima, mohol som sa osprchovať a mal som čo jesť.“ Hneď po nástupe sa Tibor vedel zaradiť. Dostal čisté oblečenie a začal pomáhať pri umývaní riadu a pomocných prácach v kuchyni. Bol šikovný, a tak má dnes riadne platenú prácu. Samozrejme, že v kuchyni.

Tiborovi stále vadí, že vzdelanie má ukončené na špeciálnej škole. A tak sme začali vybavovať. Bolo to náročné ale zdá sa, že všetko je na dobrej ceste. Od septembra nastupuje na základnú školu aby si ukončil 8. a 9. ročník. Ak všetko dobre zvládne, potom si chce dať prihlášku na riadnu strednú školu.

Problémom je stále Tiborova rodina. Raz mesačne sa k nemu hlási. V deň výplaty. V zariadení sme zistili, kde všade má Tibor, vďaka svojej rodine, nezaplatené účty. Urobili sme splátkový kalendár. Ten si však spláca Tibor už sám zo svojej výplaty. To ale jeho rodine nestačí. Chcú od neho peniaze. „Ľahko sa každému mudruje, že im nemám peniaze dať. Strach mi nedovolí nič iné iba poslúchať. Odvtedy čo som vstúpil do zariadenia všade cítim pomoc. Čo nechápem je, že pustia cez vrátnicu tú moju akože rodinu, rovno ku mne do bytu, hoci som žiadal na vrátnici aby ich nepúšťali.“ Dlhý čo jeho rodina narobila Tibor spláca v mesačných splátkach po 200 €. A tak, ak by aj chcel svojej rodine nejaké peniaze dať, nemá aké. No ale kto z nich to chápe? Na to ako im to vysvetliť prišiel opäť jeho kamarát Majo. Vyriešili to po svojom. Tak ako je ich zvykom – „rómskou rečou“.

Na prípade Tibora už všetci zamestnanci pochopili, že ľudské práva majú vždy dva smery! Snažia sa mu pomôcť a podporujú ho aj samotní obyvatelia nášho zariadenia – seniori. Tento mesiac, presne 10. 6. mal Tibor na návšteve svoju rodinu zas. Tento krát ale len po brány zariadenia. Ďalej sa viac jeho rodina nedostane. Hlavne kvôli Tiborovi, ale nielen preto. Aj kvôli bezpečnosti ostatných našich obyvateľov. Je úžasné si pomáhať! Aj v problémoch. Nech sa nikto v tomto svete necíti byť na svoj život sám!